

SPORTISKOLÁK NAPJA

Regionális sporttalálkozó és sportszakmai fórum
a közoktatási és egyesületi típusú sportiskolák számára

**AZ UTÁNPÓTLÁS-NEVELÉS SPORTAKADÉMIA RENDSZERŰ
KÉPZÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATAINK**

MOB

Nyíregyháza, 2011. november 11.

Farkas Tibor szakmai főmunkatárs

BEVEZETÉS

A malajziai versenyzők eredményesebb szereplését elősegítendő sportakadémia kezdte meg működését Kuala Lumpurban adta hírül a Magyar Távirati Iroda.

A sikertelen athéni olimpia után az előrelépés igénye további lépésekre ösztönözte a döntéshozókat. „Nagyon fontos, hogy érmekeket szerezzünk a nemzetközi porondon” – szögezte le megnyitóbeszédében Azalina Othman ifjúsági és sportminiszter. Az intézményben több sportágban magas szintű oktatásra tesznek kísérletet.

BEVEZETÉS

Érmekben mérhető
sikeres nemzetközi szereplésre
Magyarországon is nagy az igény és elvárás.

Ennek köszönhetően is egyre-másra szerveződnek és lépnek színre ma Magyarországon a különböző sportágak saját utánpótlásukat képző és nevelő különböző „Sportakadémiák”.

KORMÁNYZATI SZÁNDÉK ÉS AKARAT

2010. évi CLXIX. Törvény A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről

[Magyar Közlöny 2010. évi 200. szám, 31122 oldal]

Alcímszám: 23., Jogcím csoportszám: 5. megjelöléssel

**Országos sportági szakszövetségek akadémiai rendszerének kialakításával,
továbbá az MLSZ utánpótlás-neveléssel összefüggő feladatainak
támogatása**

>>> 2 200,0 millió forint

KORMÁNYZATI SZÁNDÉK ÉS AKARAT

A nemzeti erőforrás miniszter

4/2011. (II.28.) az állami sportcélú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló

NEFMI rendelete II. fejezet 6. pontjának 31. §-sa szerint:

- A sportkormányzat az országos sportági szakszövetségek sportakadémiai képzés rendszerének kialakításával, továbbá az MLSZ utánpótlás-neveléssel összefüggő feladatainak támogatása érdekében a sportolói életpálya bevezetése és fenntartása, magyar sporttehetségek kiválasztásának és folyamatos nyomon követési rendszerének kiépítése érdekében támogatja az egyes sportágak és a labdarúgás sportág utánpótlás-nevelési központjainak akadémiai rendszerű fejlesztését.
- Ennek keretében biztosítja az emelt szintű szakmai képzést és a felkészüléshez szükséges sportegészségügyi, sporttudományi háttérrel, továbbá intézményesített kapcsolatot, átjárhatóságot a közoktatás intézményrendszerével a fokozott sporttevékenységgel együtt járó terhelés, időbeosztás rugalmas kialakítása céljából.

HELYZETKÉP „SPORTAKADÉMIÁK” MA MAGYARORSZÁGON

A kép igen színes – meglehetősen **tarka-barka**

1. Magán és alapítványi sportági akadémiák:

(jellemzően egyesületi együttműködéssel)

- Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia (alapítványi)
- Illés Béla Akadémia (labdarúgás)
- Magyar Tenisz Akadémia (alapítványi)
- Sívolt Tenisz Akadémia
- Junior Golfakadémia (Hank Árpád)
- Növényi Akadémia (többcélú)
- Stb.

HELYZETKÉP 2. „SPORTAKADÉMIAK” MA MAGYARORSZÁGON

2. Egyesületi sportági akadémiák

- Ifj. Ocskay Gábor Jégkorong Akadémia (Székesfehérvár)
- BSE Pézsa Tibor Vívó Akadémia
- **Nyírsuli Labdarúgó és Kosárlabda Akadémia**
- Tollas Akadémia (Bp. XVII. Ker.)
- Központi Röplabda Akadémia (KRA 2007)
- Stb.

HELYZETKÉP 3. „SPORTAKADÉMIÁK” MA MAGYARORSZÁGON

3. Szövetségi sportági akadémiák:

(sportágfejlesztéssel összefüggő, többnyire még csak terv szinten)

- Nemzeti Vízilabda Akadémia (magánbefektetők)
- Nemzeti Kézilabda Akadémia (Pomáz)
- Nemzeti Triatlon Akadémia
- Birkózás – Mr. Tus birkózó iskola (kvázi „Birkózó Akadémia”)
- Stb.

HELYZETKÉP 4. „SPORTAKADÉMIÁK” MA MAGYARORSZÁGON

4. Egyéb érdekességek, különlegességek ...

- Magyar Yacht Akadémia (tengeri hajózási tanfolyamok)
- Bukfenc Akadémia (torna ovisoknak)
- Nemzeti Úszó Akadémia (baba úzás)
- Magyar Szörf Akadémia (nyári táborok)
- Központi Röplabda Akadémia KRA 2007 (karrier- külföldi ösztöndíj vagy egészséges életmódra nevelés)
- Esés Akadémia (judo)
- Budai Sportoktató Akadémia (oktatás)
- Sport Média Akadémia
- MMA Akadémia (Szeged)
- Lovasíjász Akadémia
- Kanadai Magyar Hokiakadémia (Bp. AKG) (133,000,- Ft/hó havi költségtérítés) (terv)
- Stb.

A „**sportakadémiai képzés**” **tehát jelen van** ma Magyarországon.

Ez jó !!!?

Ma mindenki lehet névleg „sportakadémia” Magyarországon,
aki annak hívja magát!

Az „sportakadémiai képzés”-hez segítséget nyújtó állami
támogatás igényléséhez és elnyeréséhez ez azonban kevés !!!

AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁS HATÉKONY FELHASZNÁLÁSA SZEMPONTJÁBÓL FELMERÜLŐ KÉRDÉSEK

A „sportakadémia”, mint utánpótlás-nevelési formáció számos tisztázandó kérdést vet fel:

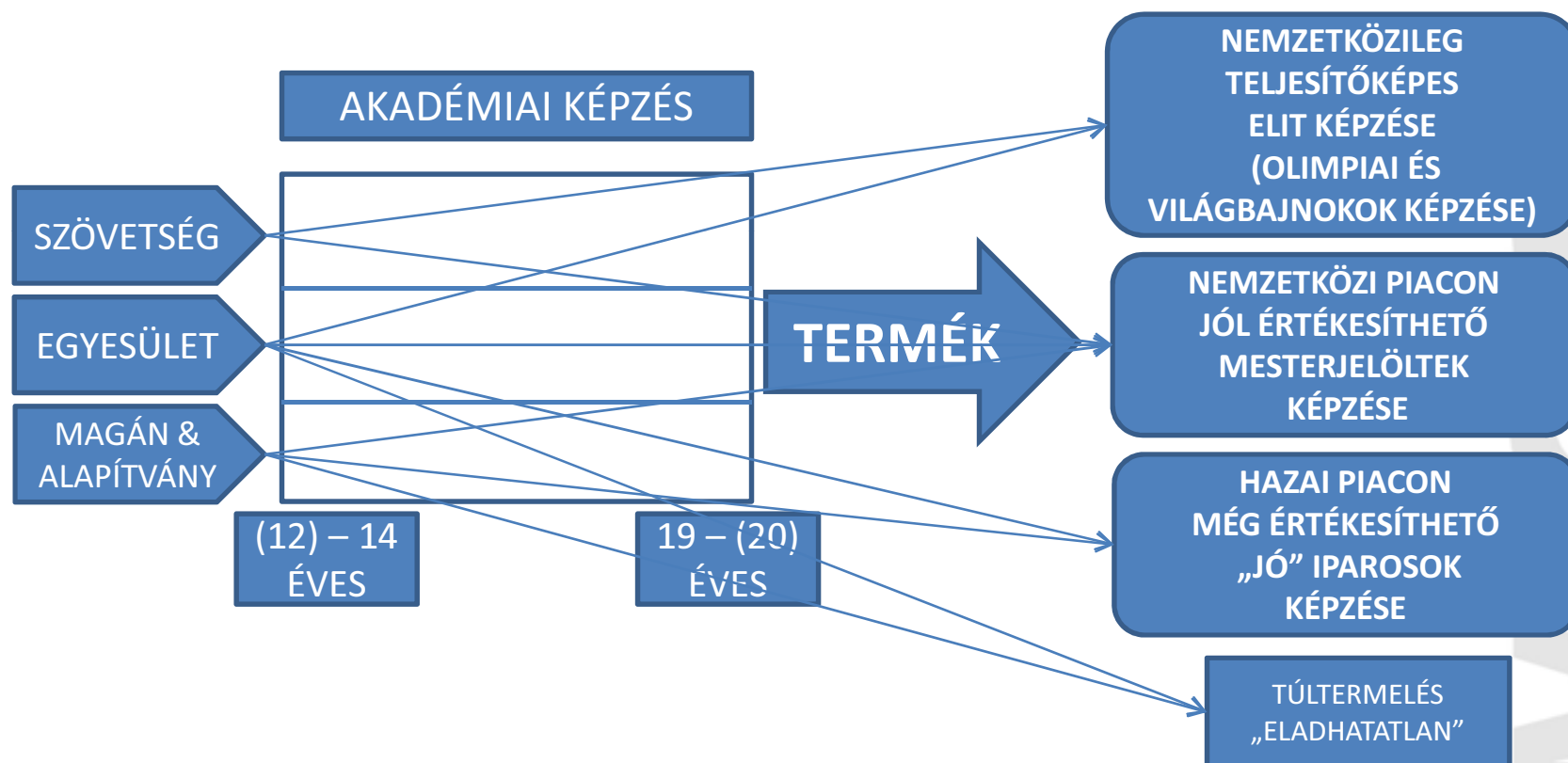
- mik a céljaik (elitképzés vagy profit termelés),
- hogyan működhetnek (jogi háttér),
- kik lehetnek a fenntartók (magán, alapítvány, egyesület, szövetség),
- kik finanszírozzák és milyen mértékben,
- mik a szakmai elvárások és a teljesítendő követelmények,
- tevékenységük ellenőrzése (szakmai munka, állami támogatás felhasználása)
- helyük és szerepük az utánpótlás-nevelés rendszerében,
- stb. !!!

EGY KIRAGADOTT PROBLÉMA

Mik a céljaik elitképzés vagy profit termelés?

AZ AKADÉMIAI RENDSZERŰ KÉPZÉS CÉLRENDSZERE

EGY KIRAGADOTT PROBLÉMA

Hogyan működhetnek? (jogi háttér ???)

Szabályozatlanul – szabadon !!!

Nem találkozunk a „sportakadémia” szóval, fogalommal a sporttörvényben, a közoktatási törvényben...

Ma mindenki lehet „sportakadémia”

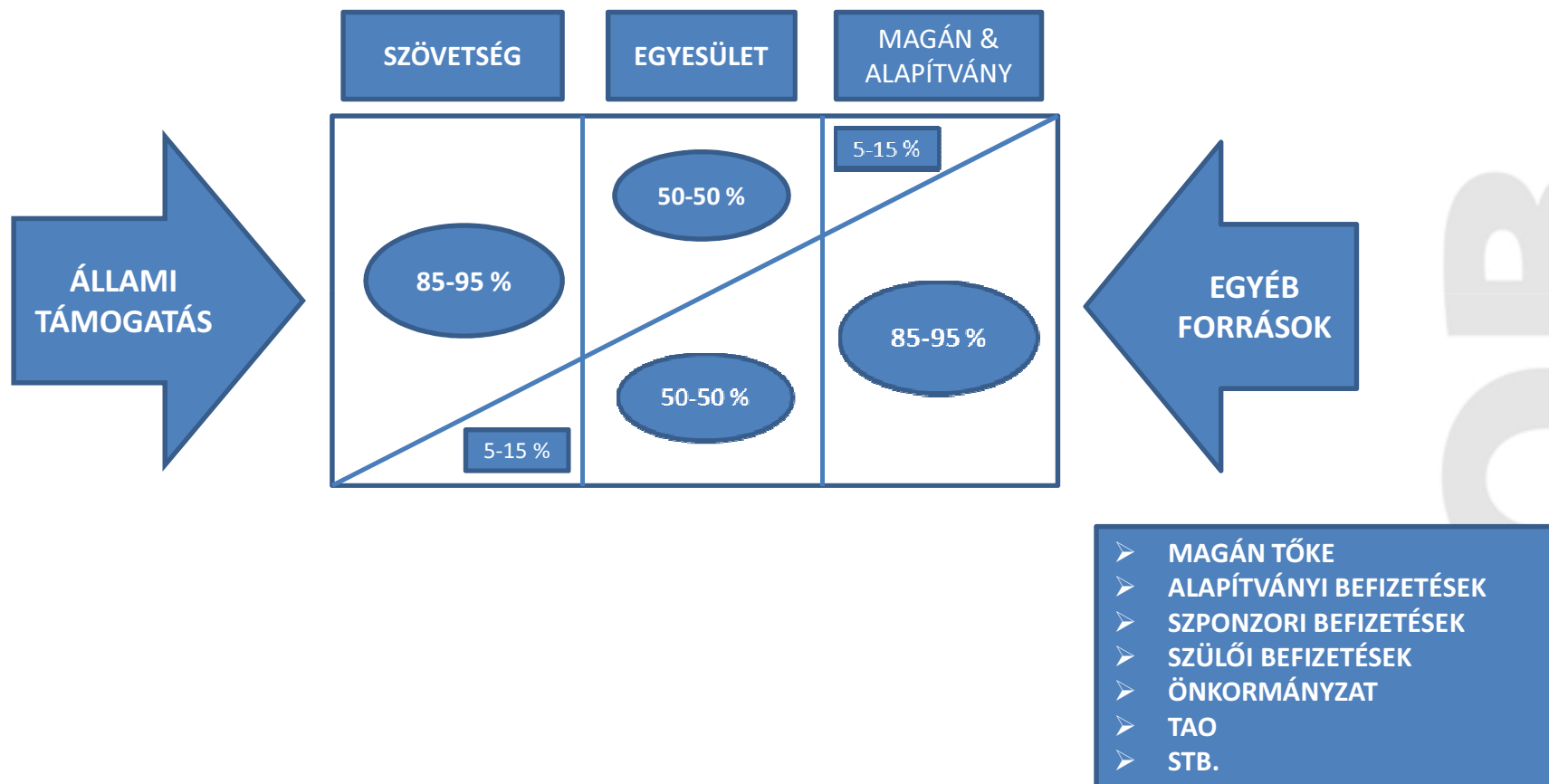
Magyarországon, aki annak hívja magát!

EGY KIRAGADOTT PROBLÉMA

Kik lehetnek a fenntartóik? Kik finanszírozzák és milyen mértékben?

SPORTAKADÉMIÁK FINANSZÍROZÁSA

Nehezen átlátható a különböző utánpótlás-neveléssel is foglalkozó szervezetek, egységek rendszere... (különbéle sportiskolák, akadémiák, programok)

Szükséges az egyes „szereplők” tevékenységét egy kritériumrendszer segítségével meghatározni, és attól függően a megfelelő intézményi elnevezést használni.

Akik megfelelnek a sportakadémia intézményi formáció kritériumrendszerének, azok minősülhetnek

elitképző-sportakadémiának.

Mások erre nem lennének jogosultak ! (névhasználat, embléma, logo viselési lehetőség....)

EGY KIRAGADOTT PROBLÉMA

Mik az elvárások és a teljesítendő követelmények?
Kritériumok (követelmények) az akkreditáláshoz.
Elvárt szolgáltatások.

Tisztázni szükséges az elitképző-sportakadémia milyen feltételrendszer mellett működhet pl.:

- Az alkalmazott (sport)szakemberek szakmai képesítési követelményeit.
- Infrastrukturális feltételrendszert.
- Tárgyeszköz-feltételrendszert.
- Megvalósítandó szakmai programot (egyéb szakmai kitételek, eredmény kritérium, stb.).
- A működés költségeire vonatkozó terveket.
- **A tankötelezettség teljesítéséhez való viszonyt.**
- **Kollégiumi feltételrendszert.**
- Általános és sportegészségügyi feltételrendszert.
- A biztosított tudományos háttér feltételrendszerét.
- Stb.

Az előzőekben felsoroltak megléte, teljesítése feltétele lehetne az adott **elitképző-sportakadémia** működési engedélyének kiadásához.

Ez lehetne az a bemeneti szabályozási pont, ami gátat szabhatna a minőséget nem képviselő, anyagi vagy egyéb nyereszkeskedőkkel szemben és minőségi kategóriaként jelenítené meg az **elitképző-sportakadémiákat** !!!

Elitképző-sportakadémia fogalma, definíciója

Olyan – a közoktatási törvény hatálya alá nem tartozó – területi vagy regionális alapon működtetett sportszervezet (intézmény), ahol a sportolói létre nevelés és a sportági képzés sportegyesületszerűen történik, **együttműködve tankötelezettséget biztosító közoktatási intézménnyel és (kollégiummal)** az utánpótlás-nevelést a sportági (szak)szövetségek által elfogadott utánpótlás-nevelési szakmai programok alapján végzik, a verseny- és élsportolóvá nevelést, a sportági tehetséggondozást a sportági elitképzést (de nem szakképzést) a sportkarrier kiteljesítése érdekében évfolyamos és/vagy korosztályos szervezeti formában biztosítják.

(NSI, Lehmann 2011.)

Tevékenységük ellenőrzése (állami támogatás felhasználása)

Kritériumrendszer szerinti sikeres akkreditáció teszi lehetővé az „elitképző-sportakadémia” névhasználatot és az állami támogatást.

Az akkreditálás 4-5 évre és nem „örökre” szól.

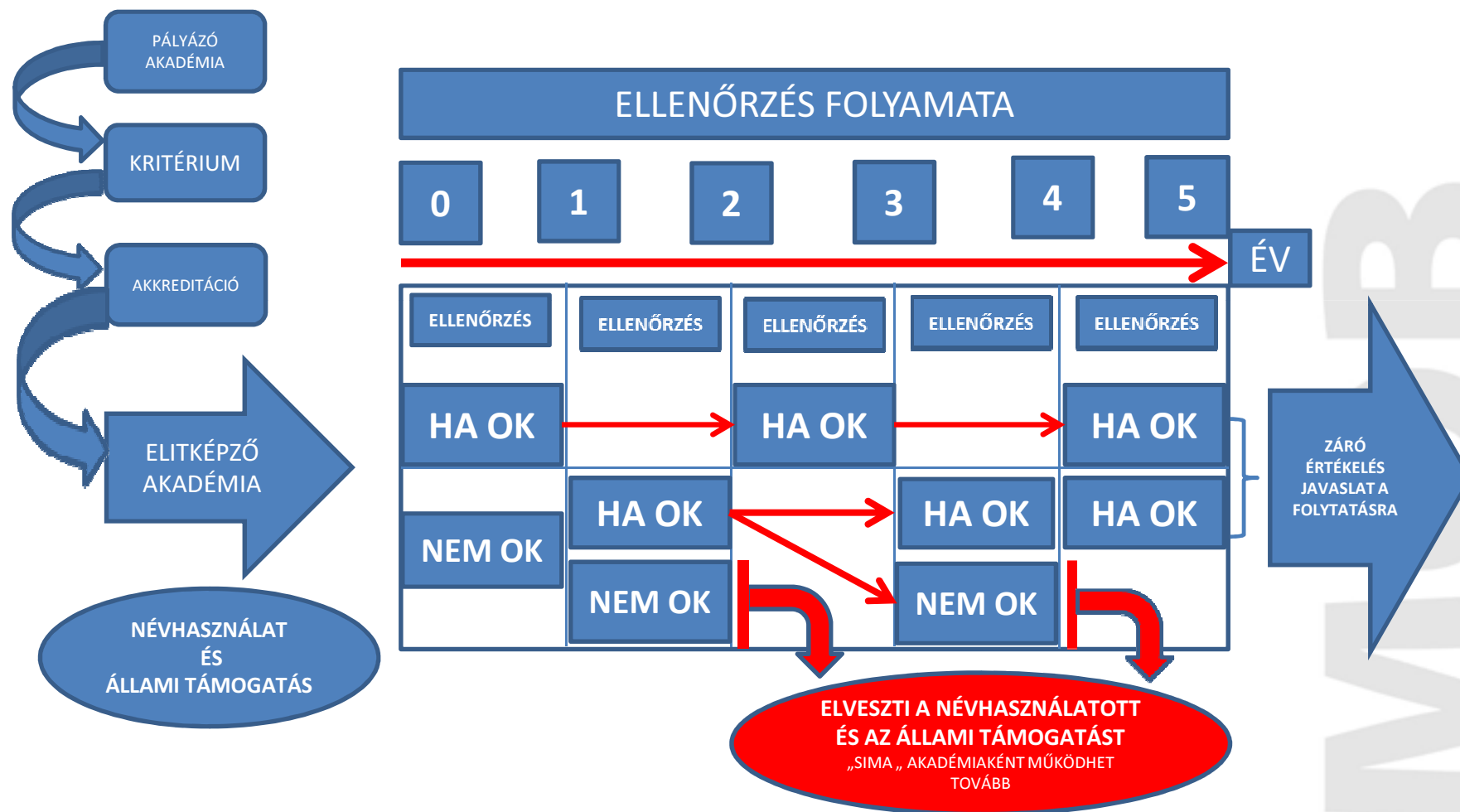
Éves beszámolók, felmérések (sportbeli eredmények), a működés minimális feltételének kontrollja.

A periódus végén záró összegző értékelés >>> javaslat a folytatásra az akkreditáció új ciklusra történő meghosszabbítása.

A kritériumrendszernek megfelelni nem tudó akadémiák a ciklus vége előtt is elveszíthetik a névhasználat jogát és az állami támogatást is.

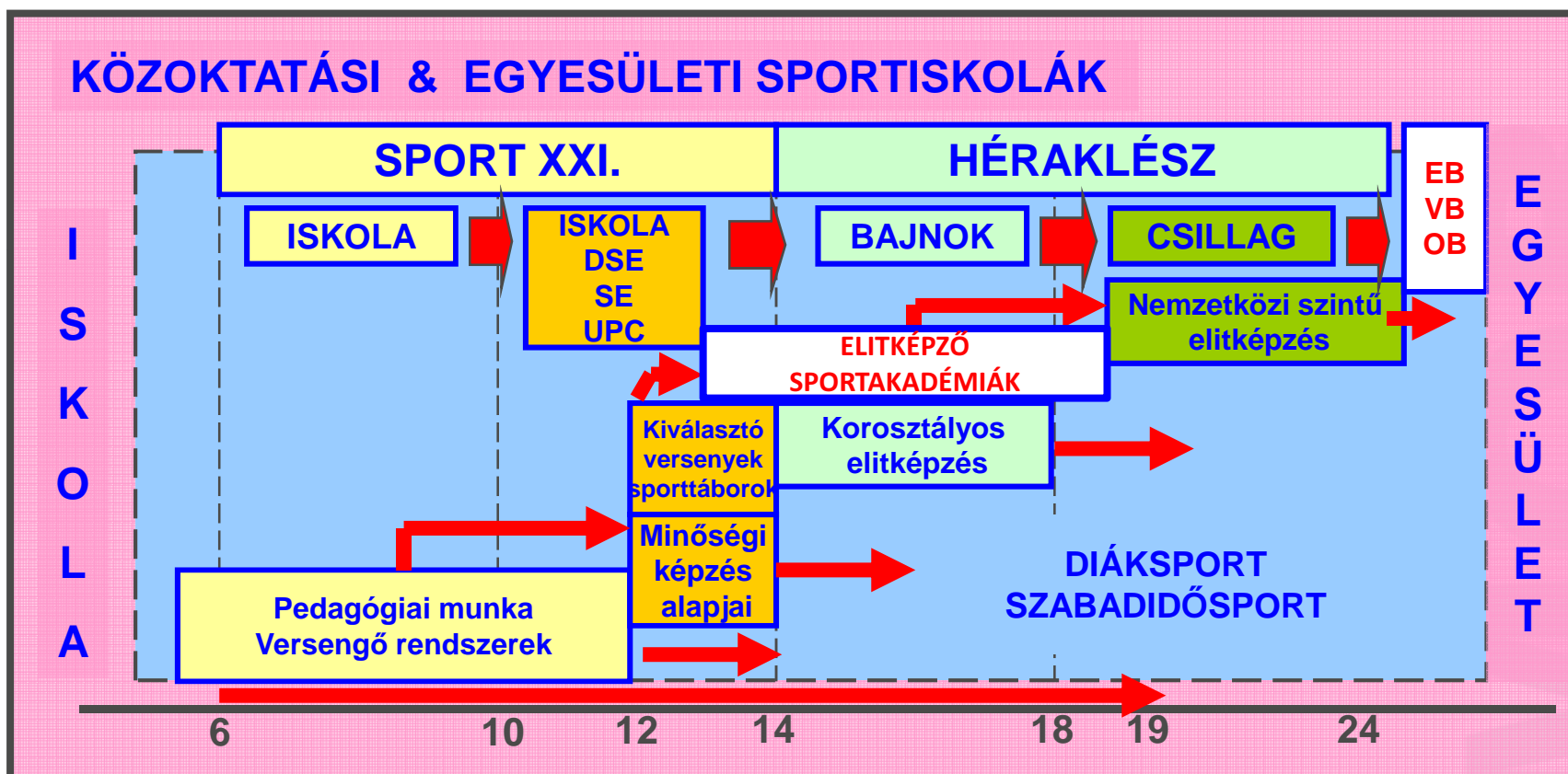

EGY KIRAGADOTT PROBLÉMA MONITORING MODELL

Helyük az utánpótlás-nevelés rendszerében

A felnőtt és utánpótlás nemzetközi követelménynek megfelelő színvonalú edzőmunka feltételeinek, biztosításának egyik útja – a Héraklész Bajnok Programon túl – a továbblépéshez elengedhetetlen a „központi” felkészítés arányának további jelentős bővítése, **a tanulmányi és sportfeladatok legteljesebb összehangolása a megfelelő kortól a napi kettő edzés biztosítása >>> ehhez optimális szintér az elitképző-sportakadémia.**

Utánpótlás-nevelés területén továbbra is fenn kell tartani a központosított programok rendszerét, amit össze kell hangolni az állam számára „fontos, kiemelt sportágak” finanszírozási rendszerével, beleértve a „központi” azaz „akkreditált” elitképző-sportakadémiák programját és finanszírozását egyaránt.

Kiemelten fontos az is, hogy rendeződjön az elitképző-sportakadémiák mellett a további szervezetek, formációk helye és szerepe is az él-utánpótlás nevelés és él-utánpótlás tehetséggondozás területén, egy egzakt kritérium- és monitoring rendszer felállítása mellett !!! (???)

ÖSSZEGEZVE

Elsődleges feladataink:

A. Az „elitképző-sportakadémia” fogalmi rendszerének definiálása

(cél – feladat – tartalom – forma – módszer szerint)

B. Jogi környezet kialakítása

(sport – oktatás – egészségügy), (előnyös helyzet van NEFMI)

C. Kritérium – követelményrendszer kidolgozása az AKKREDITÁLÁSHOZ

D. Kritérium – követelményrendszer kidolgozása a MONITOROZÁSHOZ

E. ... (MET 2012.)

AJÁNLÁS

Közoktatás típusú sportiskolák szerepvállalása:

- A. Kapcsolatkeresés és együttműködés az „akadémiákkal” a tankötelezettség terén.
- B. A nyugodt és eredményes tanulmányi munka háttérének biztosítása.
- C. ... kollégium

Köszönöm megtisztelő figyelmüket !

Farkas Tibor szakmai főmunkatárs
Magyar Olimpiai Bizottság
Cím: 1143 Budapest, Istvánmezei út 1-3.
Tel.: 1/460-6977
E-mail: farkas.tibor@mob.hu

2011. 11. 11.

Sportiskolák Napja, Nyíregyháza

24

MOB